

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ Tālr. 67097200 ♦ Fakss 67097277 ♦ E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

22.09.2010.

Nr.379

(prot. Nr.34,8.p.)

PUBLISKOJAMĀ VERSIJA

Par akciju sabiedrības „Sadales tīkls” elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu projektu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Komisija) 2010.gada 26.februārī saņēma akciju sabiedrības „Sadales tīkls”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003857687, juridiskā adrese: Šmerļa iela 1, Rīga, LV-1160, (turpmāk – AS „Sadales tīkls”) 2010.gada 26.februāra iesniegumu Nr.30VL00-19/247 ar lūgumu apstiprināt elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu projektu no 2011.gada 1.janvāra un no 2012.gada 1.janvāra (turpmāk – tarifu projekts). Ar 2010.gada 29.marta iesniegumu Nr.30VL00-19/421, 2010.gada 19.maija iesniegumu Nr.30VL00-19/796, 2010.gada 31.maija iesniegumu Nr.30VL00-19/886, 2010.gada 15.jūnija iesniegumu Nr.30VL00-19/1034 un 2010.gada 2.augusta iesniegumu Nr.30VL00-19/1410 AS „Sadales tīkls” iesniedza tarifu projekta precizējumus un papildu informāciju.

Izvērtējot AS „Sadales tīkls” iesniegto tarifu projektu, **Komisija konstatē:**

1. Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 19.panta pirmā daļa noteic, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji sabiedrisko pakalpojumu tarifus aprēķina saskaņā ar noteikto tarifu aprēķināšanas metodiku un pēc savas iniciatīvas vai Komisijas pieprasījuma iesniedz Komisijai aprēķināto tarifu projektu kopā ar tarifu aprēķina projektā minēto tarifus veidojošo izmaksu pamatojumu.
2. AS „Sadales tīkls” elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifi jāaprēķina saskaņā ar Komisijas 2009.gada 25.novembra lēmumu Nr.1/6 „Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” (turpmāk – Metodika).
3. Metodikas 4.punkts noteic, ka tarifu aprēķinā iekļaujamas tikai tās tehnoloģiski un ekonomiski pamatotās izmaksas, kas nepieciešamas efektīvai sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanai. Metodikas 19.punkts precizē, ka uz sadales sistēmas regulējamo aktīvu bāzi attiecinā tikai sadales sistēmas pakalpojuma sniegšanai efektīvi izmantojamās aktīvus vai to daļu.
4. Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 19.panta piektā daļa paredz Komisijai tiesības pieprasīt papildu informāciju, ja sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja

iesniegtajā aprēķināto tarifu projektā un tarifus veidojošo izmaksu pamatojuma dokumentos nav pietiekamu ziņu objektīvai aprēķināto tarifu projekta apstiprināšanai vai noraidīšanai.

5. Komisija 2010.gada 11.martā, 2010.gada 29.aprīlī, 2010.gada 25.maijā un 2010.gada 10.jūnijā nosūtīja informācijas pieprasījumus AS „Sadales tīkls” par tarifu projekta izvērtēšanai nepieciešamo papildu informāciju un precizējumiem. 2010.gada 29.martā, 2010.gada 19.maijā, 2010.gada 1.jūnijā un 2010.gada 15.jūnijā AS „Sadales tīkls” iesniedza papildu informāciju un tarifu projekta precizējumus.
6. Izvērtējot 2010.gada 1.jūnijā saņemto AS „Sadales tīkls” papildu informāciju (AS „Sadales tīkls” 2010.gada 31.maija iesniegums Nr.30VL00-19/886), kura aptvēra liela apjoma datus, Komisija konstatēja, ka šī informācija rada pamatotas šaubas par atsevišķu tarifu projekta izmaksu pozīciju atbilstību ekonomiski pamatotām izmaksām, konkrēti – izmaksu pozīcijās saistībā ar AS „Latvenergo” koncerna ietvaros sniegtajiem pakalpojumiem AS „Sadales tīkls” un AS „Sadales tīkls” pamatlīdzekļu izmaksu aprēķinā iekļautajiem jaunizveidotajiem elektroenerģijas sistēmas pieslēgumiem (turpmāk – sistēmas pieslēgumi), kuros AS „Sadales tīkls” ieguldījumi varētu neatbilst ar Komisijas 2009.gada 1.aprīļa lēmumu Nr.74 apstiprināto Sistēmas pieslēguma noteikumu elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem nosacījumiem, kā arī nosacījumiem, kas bija ietverti iepriekš spēkā esošajos sistēmas pieslēgumu noteikumos elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem.
7. Ņemot vērā, ka Komisija minēto informāciju saņēma īsi pirms tarifu projekta izvērtēšanas pabeigšanas, Komisija 2010.gada 19.jūnijā pieņēma lēmumu Nr.284 „Par lēmuma pieņemšanas termiņa pagarināšanu” (turpmāk – Lēmums Nr.284), jo bija nepieciešama rūpīga un vispusīga AS „Sadales tīkls” iesniegtās liela apjoma papildu informācijas izvērtēšana un papildu faktu konstatācija.
8. Pēc Lēmuma Nr.284 pieņemšanas Komisija 2010.gada 5.jūlijā pieprasīja AS „Sadales tīkls” iesniegt papildu informāciju par AS „Latvenergo” sniegtajiem pakalpojumiem AS „Sadales tīkls”. Pieprasīto informāciju AS „Sadales tīkls” iesniedza 2010.gada 2.augustā.
9. Papildus 2010.gada 19.jūlijā un 13.augustā Komisija pieprasīja AS „Sadales tīkls” iesniegt papildu informāciju par sistēmas pieslēgumu pamatotību un atbilstību normatīvajiem aktiem, tai skaitā atsevišķu sistēmas pieslēgumu pilnīgu dokumentāciju. Minēto informāciju Komisija nesaņēma pieprasītajā apjomā. Daļu no pieprasītās informācijas AS „Sadales tīkls” iesniedza 2010.gada 6.augustā un 30.augustā.
10. Administratīvā apgabaltiesa ar 2010.gada 13.septembra lēmumu atcēla Komisijas Lēmumu Nr.284 un uzdeva Komisijai pieņemt motivētu lēmumu par AS „Sadales tīkls” tarifu projektu 10 dienu laikā. Minētajā lēmumā tiesa norādīja, ka atbilstoši likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 19.panta pirmajai daļai tieši sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji ir informācijas avots lēmuma pieņemšanai, proti, tiem ir pienākums iesniegt kā aprēķināto tarifu projektus, tā arī tarifus veidojošo izmaksu pamatojumu.
11. AS „Sadales tīkls” tarifus veidojošo izmaksu pamatojošajos dokumentos (iesniegti ar 2010.gada 29.marta, 2010.gada 19.maija un 2010.gada 1.jūnija iesniegumiem) norādīja, ka AS „Latvenergo” koncerna ietvaros sniegtie pakalpojumi ir unikāli un ekonomiski izdevīgāk ir tos pirkt koncerna ietvaros, nepiemērojot publiskā iepirkuma procedūras.
12. Līdz Lēmuma Nr.284 pieņemšanai AS „Sadales tīkls” sniegtā operatīvā informācija, kā arī Centrālās statistikas pārvaldes dati par kopējo elektroenerģijas patēriņu valstī liecināja

par to, ka AS „Sadales tīkls” tarifu projekta aprēķinam izmantotais prognozētais sadalītās elektroenerģijas apjoms neatbilst elektroenerģijas patēriņa tendencēm. Saskaņā ar 2010.gada 15.jūnija precizējumiem tarifu projektā sadalītās elektroenerģijas apjoms 2011.gadā prognozēts par (**) mazāks nekā 2009.gadā faktiskais apjoms. Tarifu projektā ietverta arī prognoze, ka sadalītās elektroenerģijas apjoms 2012.gadā būs par (**) mazāks nekā 2009.gadā faktiskais apjoms. Savukārt saskaņā ar AS „Sadales tīkls” 2010.gada 20.septembra vēstulē Nr.30VL00-19/1737 sniegto informāciju par AS „Sadales tīkls” darbības operatīvajiem rādītājiem faktiskais sadalītās elektroenerģijas apjoms 2010.gada pirmajos sešos mēnešos par 2,1% pārsniedz 2009.gada pirmo sešu mēnešu apjomu un sadalītās elektroenerģijas apjoms 2010.gada pirmajos astoņos mēnešos par 3,2% pārsniedz 2009.gada pirmo astoņu mēnešu apjomu.

13. Komisija, salīdzinot AS „Sadales tīkls” 2010.gada 1.jūnijā iesniegto informāciju par pamatlīdzekļu izmaksu aprēķinā iekļautajiem sistēmas pieslēgumiem un 2010.gada 6.augustā un 2010.gada 30.augustā saņemto informāciju un atsevišķu sistēmas pieslēgumu izbūves pamatojošos dokumentus, konstatēja, ka saņemtā informācija būtiski atšķiras. Konstatētās pretrunas attiecas uz atšķirīgi norādītām kopējām sistēmas pieslēguma ierīkošanas izmaksām un AS „Sadales tīkls” piemēroto izmaksu sadalījumu starp sistēmas operatoru un lietotāju. Līdz ar to AS „Sadales tīkls” 1.jūnijā iesniegtā informācija, kas ir no AS „Sadales tīkls” datu bāzēm iegūto datu apkopojums, neatbilst tai informācijai, ko apliecina AS „Sadales tīkls” iesniegtie sistēmas pieslēgumu ierīkošanu pamatojošie dokumenti (lietotāju pieteikumi sistēmas pieslēguma ierīkošanai, noslēgtie līgumi, tehniskie projekti u.c.).
14. Komisija atbilstoši likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 19.panta sestajai daļai un Administratīvā procesa likuma 59.pantam atsevišķu tarifu projekta izmaksu pozīciju izvērtēšanai piesaistīja neatkarīgus ekspertus, lai veiktu objektīvu novērtējumu par AS „Sadales tīkls” pirkto AS „Latvenergo” koncerna ietvaros sniegto pakalpojumu pieejamību tirgū un iespējamajām tirgus cenām informācijas tehnoloģiju un elektronisko sakaru un transporta parka vadības pakalpojumiem.
15. Saskaņā ar Metodikas 56.punktu Komisija apstiprina vai noraida sprieguma pakāpes tarifus un diferencētos tarifus, izvērtējot to pamatojošās izmaksas.
16. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 9.pantu administratīvo aktu var pamatot ar faktiem, kuri ir nepieciešami lēmuma pieņemšanai, un no tiem izrietošiem objektīviem un racionāliem apsvērumiem. Savukārt minētā likuma 14.¹ pants noteic, ka iestāde, pieņemot lēmumus, ievēro objektivitāti un dod procesa dalībniekiem pienācīgu iespēju izteikt savu viedokli un iesniegt pierādījumus.
17. Komisijas padomes 2010.gada 22.septembra sēdē AS „Sadales tīkls” pārstāvis attiecībā uz sadalītās elektroenerģijas apjomu paskaidroja, ka AS „Sadales tīkls” vadījās no prognozes, kas bija izdarīta brīdī, kad tika sagatavots tarifu projekts, un atzina, ka sadalītās elektroenerģijas apjomam 2010.gadā ir tendence pieaugt. AS „Sadales tīkls” pārstāvis piekrita, ka varētu būt tādi komersanti, kas varētu AS „Sadales tīkls” sniegt pakalpojumus, kurus šobrīd AS „Sadales tīkls” saņem no AS „Latvenergo”, bet, AS „Sadales tīkls” ieskatā, jautājums ir par to, vai šie komersanti var izpildīt pakalpojumiem noteiktās prasības un kāda tad būtu šo pakalpojumu cena. Papildus AS „Sadales tīkls” pārstāvis paskaidroja, ka 2010.gada pirmo pusgadu AS „Sadales tīkls” ir beidzis ar peļņu, bet 2010.gadu ir plānots noslēgt ar zaudējumiem. Turklāt AS „Sadales tīkls” pārstāvis vērsa Komisijas uzmanību uz to, ka gadījumā, ja Komisija noraidīs iesniegto tarifu projektu, AS „Sadales tīkls” 2011.gadā prognozē būtiskus zaudējumus.

18. Komisijas padome 2010.gada 22.septembra sēdē uzklausa Latvijas Tirdzniecības Rūpniecības kameras pārstāvja un SIA „Enefit” pārstāvja viedokli par AS „Sadales tīkls” iesniegto tarifu projektu.

Izvērtējot AS „Sadales tīkls” iesniegto tarifu projektu, **Komisija secina:**

1. Lai sasniegtu likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” mērķi nodrošināt iespēju saņemt sabiedriskos pakalpojumus, kuru tarifi atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām (minētā likuma 1.pants), tarifi ir nosakāmi tādā apmērā, lai lietotāju izdarītie tarifu maksājumi segtu sabiedrisko pakalpojumu izmaksas un nodrošinātu sabiedrisko pakalpojumu rentabilitāti (minētā likuma 20.pants). Tāpēc, pieņemot lēmumu par AS „Sadales tīkls” tarifu projektu, Komisijai ir jāņem vērā un objektīvi jāizvērtē ne tikai tā informācija, kuru Komisija saņēma no AS „Sadales tīkls” līdz Lēmuma Nr.284 pieņemšanai, bet arī vēlāk saņemtā informācija, jo tā satur būtiskas ziņas par tarifu veidojošajām izmaksām.
2. Līdz Lēmuma Nr.284 pieņemšanai Komisijai iesniegtā informācija liecināja, ka AS „Sadales tīkls” tarifu projekta aprēķinā ir izmantotas sadalītās elektroenerģijas apjoma prognozes, kas atšķiras no faktiskās sadalītās elektroenerģijas apjoma izmaiņu tendences, tas ir, AS „Sadales tīkls” prognoze norāda uz sadalītās elektroenerģijas apjoma samazinājumu, lai gan faktiski sadalītās elektroenerģijas apjoms pieaug. Minēto apliecina AS „Sadales tīkls” 2010.gada 20.septembrī sniegtā informācija par AS „Sadales tīkls” darbības operatīvajiem rādītājiem un AS „Sadales tīkls” pārstāvja sniegtais paskaidrojums Komisijas padomes 2010.gada 22.septembra sēdē. No Komisijas rīcībā esošās informācijas var secināt, ka 2010.gada pirmajos astoņos mēnešos novērotais sadalītais elektroenerģijas apjoma pieaugums saglabāsies visa 2010.gada laikā, līdz ar to tarifu aprēķinam izmantojamā prognozētā un faktiskā sadalītās elektroenerģijas apjoma atšķirības 2011.gadam var radīt vairāk nekā 4% iespaidu uz aprēķinātā tarifa lielumu. Savukārt sagaidāmais faktiskais sadalītās elektroenerģijas apjoms 2010.gadā sasniegs rādītāju, kādu AS „Sadales tīkls” tarifu projektā ir prognozējusi 2013.gadam. Līdz ar to Komisija secina, ka tarifu projekta aprēķinam izmantotais prognozētais sadalītās elektroenerģijas apjoms nav pamatots un neatbilst Metodikas 4.punktam.
3. Lai gan sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji ir informācijas avots lēmuma pieņemšanai, proti, tiem ir pienākums iesniegt kā aprēķināto tarifu projektus, tā arī tarifu veidojošo izmaksu pamatojumu, kā to ir norādījusi Administratīvā apgabaltiesa tās 2010.gada 13.septembra lēmumā, Komisija nav saņēmusi visu tās pieprasīto informāciju tarifa projekta izvērtēšanai. AS „Sadales tīkls” 2010.gada 6.augustā un 2010.gada 30.augustā ir iesniegusi nepilnīgu informāciju par Komisijas izlases kārtā pieprasītiem ierīkotajiem sistēmas pieslēgumiem, kā rezultātā Komisijai nav iespējas pārliicināties, vai AS „Sadales tīkls” ir pareizi piemērojusi ar Komisijas 2009.gada 1.aprīļa lēmumu Nr.74 apstiprinātos Sistēmas pieslēguma noteikumus elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem. Līdz ar to Komisijai nav iespējas objektīvi izvērtēt un gūt pārliecību, vai izmaksas, kas iekļautas tarifu projektā saistībā ar sistēmas pieslēgumiem ir ekonomiski pamotas. Minēto apliecina fakts, ka no AS „Sadales tīkls” iesniegtās informācijas par ierīkotajiem sistēmas pieslēgumiem tikai vienam no desmit pieslēgumiem AS „Sadales tīkls” ir pilnībā uzrādījusi sistēmas pieslēguma ierīkošanas izmaksu aprēķinu un iesniegusi to pamatojošos dokumentus.
4. Ņemot vērā šā lēmuma konstatējumu daļas 13.punktā norādīto, Komisijai ir pamats secināt, ka tarifu projektā iekļauto pamatlīdzekļu izmaksu aprēķins neatbilst Metodikas 19.punktam, jo nedod iespēju Komisijai pārliicināties, vai tarifu projektā uz sadales sistēmas pamatlīdzekļu izmaksu aprēķinu pamatoti attiecinātas sistēmas pieslēgumu

izmaksas, kā arī vai uz pamatlīdzekļu izmaksu aprēķinu attiecināti tikai sadales sistēmas pakalpojuma sniegšanai efektīvi izmantojamie aktīvi vai to daļa.

5. Komisija, apkopojot tarifu projekta izmaksu pozīciju izvērtēšanai piesaistīto neatkarīgo ekspertu sniegto informāciju, secina, ka AS „Sadales tīkls” izmantotie pakalpojumi ir pieejami tirgū un tos ir gatavi sniegt vairāki komersanti konkurences apstākļos, kas ļautu AS „Sadales tīkls” izvēlēties ekonomiski izdevīgāko piedāvājumu. Līdz ar to nav pamatota un ir maldinoša AS „Sadales tīkls” tarifu projekta izmaksu pamatojošajos dokumentos sniegtā informācija par AS „Latvenergo” koncerna ietvaros nodrošināto pakalpojumu unikalitāti.
6. Komisija, izdarot APL 66.panta noteiktos lietderības apsvērumus attiecībā uz administratīvā akta izdošanu, secina, ka šis administratīvais akts ir nepieciešams, piemērots un vajadzīgs mērķa – nodrošināt tarifu (cenu) atbilstību ekonomiski pamatotām izmaksām – sasniegšanai. Ņemot vērā šā lēmuma secinājumu daļas 1.-5.punktā izdarītos secinājumus, Komisijai nav pamata apstiprināt tarifu projektu, par kura atbilstību ekonomiski pamatotām izmaksām pastāv pamatotas šaubas un visā tarifu projekta izskatīšanas laikā AS „Sadales tīkls” nav spējis pierādīt pretējo. Komisijas ieskatā, būtu nesamērīgi pieņemt lēmumu, kura rezultātā sadales sistēmas pakalpojumu lietotājiem būtu jānorēķinās par saņemtajiem pakalpojumiem pēc tarifiem, kuri neatbilst ekonomiski pamatotām izmaksām. Savukārt AS „Sadales tīkls” tiesības sniegt sadales pakalpojumus par tarifiem, kuri sedz sadales pakalpojumu izmaksas un nodrošina sadales pakalpojumu rentabilitāti, nav absolūtas, bet gan saistītas ar tarifu projekta aprēķinu atbilstoši Metodikai un tarifu projektā minēto tarifus veidojošo izmaksu pamatojumu.

Saskaņā ar Komisijas 2009.gada 25.novembra lēmuma Nr.1/6 „Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” 56.punktu un pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 1.pantu, 5.pantu, 9.panta pirmās daļas 1. un 3.punktu, 19.panta pirmo un septīto daļu un Administratīvā procesa likuma 7.pantu, 9.pantu, 13.pantu, 14.¹ pantu, 55.panta 1.punktu, 63.panta pirmās daļas 1.punktu, 65.panta trešo daļu un 66.pantu,

padome nolemj:

noraidīt AS „Sadales tīkls” 2010.gada 26.februārī ar iesniegumu Nr.30VL00-19/247 iesniegto elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu projektu.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

(**) – ierobežotas pieejamības informācija